

GAZETA TRANSILVANIEI

REDACȚIUNEA ȘI ADMINISTRAȚIUNEA:
BRAȘOVU, piața mare Nr. 22.

„GAZETA” IESE ÎN FIECARE ȘI.

Pe ună ană 12 fior., pe săptămână 6 fior., pe trei luni 3 fior.

România și străinătate:

Pe ană 36 fr., pe săptămână 18 fr., pe trei luni 9 franci.

N^o 109.

ANUL Ū XLVIII.

SĂ PRENUMERĂ:

la poște, la librării și pe la dd. corespondenți.

A.I.U.N.C.I.U.R.I.L.E:

O serie garmonică 6 cr. și timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

Scrierile nefrancate nu se primește. — Manuscrise nu se retrămătu.

Vineri 17 (29) Maiu

1885.

Brașovu, 16 (28) Maiu 1885.

Sărăcire după telegramele ce sosescu atât din Londra cât și din Petersburg, că conflictul anglo-rus ar fi aproape aplanat, căci mai târziu accentuază că tractările dintre cele două state se continuă în mod favorabil pentru menținerea pacii.

Negreșit, situația nu mai e atât de îngrijitor ca deunăurile, când nu se mai aștepta decât declararea de răsboiu dintr-o parte sau alta; dar nu se poate șe dică nicăi că pacea e asigurată.

Micile diferențe, ce stau în cale și nu lasă cestiuanea afgană să se reguleze definitiv și repede, pot să răsteagă umilințele din noua situație. Anglia a cedat mereu până acum, pe când Rusia entuziasmată de rezultatul încăerării dela Kuş, nu vrea să scie de concesiuni. Și apoi mai e o împrejurare, care ne face să credem, că diferențele ce țină în locuția înaintarea tractărilor nu sunt tocmai așa de nensemnat precum se pare.

Gladstone a declarat, că cu intenție de a mai slabii cerbicia Rusiei, că înarmările nu său intreruptă; pe de altă parte nicăi Rusia nu să stea pe locuț, ci continuă cu înarmarea flotei și cu grămadirea de trupe la granițele afgane. Prin urmare amăpută dice, că în timpul de față e un fel de armistițiu între cele două state, pentru ca fiecare să se pătească pregăti îndestul.

Afară de acela, pe Rusia unu singur lucru face să mai amâne încăerarea sa cu Anglia: este cestiuanea străinătorilor de mare. Guvernul din Petersburg caută să profite de timpul către durăză tractările cu Anglia, caută să se asigure pe cale diplomatică, că din partea Angliei nu va avea să suferă în Bosforu nicăi unu neajuns. Asigurată odată Rusia din acăstă parte, nu scimă că mai pută o împedea de a-și executa vechiul său planu în Asia centrală.

Pe de altă parte, poporul englez se simte greu lovit în simțimintele sale de onore naționale prin concesiunile cabinetului Gladstone pe deoarece, pe de altă parte prin atitudinea demonstrativă a guvernului rusesc, care respinge cu daruri enorme pe generalul Komarov, provocatorul conflictului, tocmai în timpul tractărilor.

Poporul englez simte aceste lovituri amără și deci nu e mirare, daă răbdurile conservatorilor se întărescă totu mai mult, și dacă poziția lui Gladstone se clatină pe că ce merge totu mai mare. Sorții pacii aternă multu de alegerile din târziu viitor. Dacă opoziția nu ești învingătoare, atunci mai că nu e speranță de pace, căci cine nu-și aduce încă aminte de discursurile inflăcărate ale opoziției engleze în contra Rusiei, a cărei sinceritate și onore i s-a pănsu la îndoială într-unu mod fără demonstrativ.

Dar poziția cabinetului Gladstone mai e druncinată și prin neînțelegerele ce s-au ivit chiar între ministri din cauza cestiuanei irlandeze. Unii voescu o ameliorare a situației Irlandei, alții cu Gladstone în frunte voescu să mențină starea actuală. Prin urmare nu suntu simptome favorabile, că Gladstone ar fi domnului situației înăuntru și în afară.

Chiar admisind că Gladstone ar ești cu

chiu cu vai învingătoru la alegerile viitor, nimenea nu poate șe dică că nu și-a perduț multu din încrederea ce și-o câștigase la poporul englez, și și-a perdu-t'o prin neisbendele sale în politica din afară. Perderi în Sudanu, umilințe față cu Rusia și chiar față cu Germania, îndușmânire cu Eranța, în fine isolatiunea în care a adusu pe Anglia numai a-i întăriri poziția nu potu. Prin procederea lui Gladstone s-au împușnat și sortii pacii și e de natură a țină deșteptă îngrijirea, că o soluție a încordării cu Rusia numai prin arme se poate face.

Mai e și unu altu motivu, care va sili pe Anglia să ștergă umilințele ce i le-a adusu asupra ei cabinetului Gladstone, și anume să le ștergă măsurându-se cu Rusia, care i-a datu și i va mai da prilegiu pentru acela. Dacă poporul englez voiesce să-și redobândească statul englez însemnătatea ce o avea ca putere mare și ca putere de însemnată valoare în concertul europen, va trebui să se răfuiască cu aceia, caru au umilit'.

In Rusia și în Anglia opiniunea publică nicăi nu consideră înțelegerea ce s-ar stabili între cele două guverne ca o înlăturare a răsboiului, ci numai ca unu armistițiu de o durată mai lungă ori mai scurtă. Chiar idea de a se supune cestiuanea afgană unui arbitru se pare că a cădutu cu totul; doavadă că cele două puteri voescu să lămurescă afacerea între ele. In modu pacnicu e cu neputință, dacă luămă în considerare, că Rusia nu e învățată să codeze și că Anglia, în cele din urmă, va trebui să pună capătă concesiunilor, dacă nu voescu să-și pericliteze esența sa în India și va da sa în Europa.

CRONICA POLITICĂ.

Corespondentul din Parisu alu lui „Times” anunță, că prințul Bismarck ar fi propus lordului Roseberry următorul program politici pentru Anglia cu privire la Egiptu și Afganistanu: Sudanul trebuie să se despără de Egiptu și să se lase pe séma Turciei și Italiei; Egiptul trebuie să se elibereze de orice pericolu din partea Sudanului și să se neutralizeze sub guvernul unui Chedivu puternicu. Libertatea canalului de Suez trebuie să se încredințeze guvernului egiptenu în comună cu guvernele tuturor celorlalte state, păstrându-si Anglia preponderanța în Egiptu prin supravegherea libertății canalului. Anglia trebuie să dovedească Europii, că nu nutresce planuri egoiste cu privire la Egiptu. În privința Afganistanului, Bismarck va îndupla pe Rusia, ca să rămână în pozițiile sale actuale, până ce Anglia și va întărî posesiunea sa indiană între actualele granițe. În fine Anglia să nu vateme comercialul germanu.

„Journal de St. Petersbourg” comunică, că guvernul rusesc va publica în curând o colecție de acte asupra cestiuanei afgane, pentru că să se pătească lămurii amăndouă părțile interesate, căci documentele publicate în cartea albastră a Angliei suntu neînțelese și neesacte. Acăstă împărtășire a făciei ruse dovedește, că Rusia încă trebuie să țină séma de puterea opinioanei publice. De altă parte, tractările între Anglia și Rusia se continuă. Timpul când se va stabili linia graniței nu se știe. După cum stau lucrurile până acum, Zulficărul și Meruciacul rămână Afganilor. Cu privire la Herat, Giers a declarat, încă în Maiu 1882, ambasadorul englez Thornton, că Rusia nu se va opune la ocuparea Candaharului nicăi la câștigarea influenței engleze în Herat. De aceea Rusia nu are să șe dică nimicu în contra prezenței oficerilor englesi în Herat.

*

• Pol. Corr. află din Constantinopole, că guvernul rusesc ar intenționa cu totă seriositate să aducă pe tapetul cestiuanea străinătorilor de mare fie în orice formă. Din acestu motivu, fortificările Dardanelor și a Bosforului i se dă o deosebită atenție și lucrările se continuă cu mare activitate. S-au comandat 50 de mortace (tunuri), pentru ca bateriile de portu, să fie puse în stare bună de apărare. Comisiunea respectivă a găsitu, că e trebuință de 500 de tunuri Krupp, pentru ca fortificările din amăndouă străinătorile de mare să fie armate în modu corespunzătoru și să aibă efectu. *

Cu ocazia aniversării comunei la 24 Maiu n. s'a întemplată în Paris o încăerare săngerösă între polițiști și comunardi. Numărul răniților e mare, și totu așa de mare e și alu celoru arestați. Motivul încăerării au fostu stăgurile roșii, ce le purtau comunardi pe drumu către cimitiru. Poliția voia să le smulgă stăgurile și, după mai multe provocări zadarnice de a înfășura stăgurile, înaintă spre ei cu baioneta și și cu săbiile. Poliția a fostu sprijinită și de cavaleria. Agitația e forte mare în Paris și există temere, că la înormémentarea lui Victor Hugo se voru repeta turbările, de cumva nu s'a repetat și la 25 Maiu.

SCIRILE DILEI.

Guverulunguresc nu voescu cu nicăi unu preț să resole cestiuanea ajutorului împăratescu în sensul reprezentanției făcute de consistoriu către M. Sa, ci vrea să-și reserveze pe séma sa 20 mii fl., ér restul de 4 mii să-lă dea Ex. Sale păr. mitropolit. In casu când consistoriul și sinodul nu s'ar învoi la acela, atunci guvernul va împărți elu totă suma. Si apoi să mai șiem că nu ne iubesc guvernul.

—0—

Căsătoria d-lui Dr. George Baiulescu cu d-șora Maria Diamandi Manole se va oficia Dumineacă în 19 (31) Maiu la orele 10 a. m. în biserică St. Treime din Cetate. Facă-se într-o óră norocosă!

—0—

Tribunalul din Turda aprobându sentința, prin care d. v. protopopu din Indolu a fostu pusă sub cercetare specială și despre care cetitorii noștri au cunoscut, cu diua de 20 Maiu d. v. protopopu a insinuat recursu la Tablă.

—0—

Din Hațegu ni se scrie cu data de 27 Maiu n. următoare: La 16 Maiu st. n. s'a datu din partea tinerimii maghiare de aici unu maială în folosul reuniunii de maghiarisare. Fiind acestu scopu pentru noi Români destul de periculosu, totuși s'a aflată o familie română de aici rătăcită, spre a sprijini acestu scopu, acestea sunt: Marcu Todosei de presinte unu usurar, lepădându-și profesiunea avută de cismară, alu doilea este Nicolae Todosei comerciant, fiul celu de susu numită, alu treilea Ioanu Baciu Ciucură speculant de cai.

—0—

Statutele reuniunii de maghiarisare din Clușiu s'au aprobată de ministrul Tisza. Cine se indoia despre acesta?

—0—

I. Ovessa, unul dintre comercianții de frunte din București și ardeleanu de locu, a incetată din vietă.

—0—

In năpte de 20—21 Aprilie, o lupocă turbată, întrându în comuna Pătulele din județul Mehedinți, a mușcată cinci locuitori. Acești nenorociți au fostu trimiși îndată în căutarea spitalului. Lupocă a fostu impușcată de locuitorul Gh. Laseu. In comuna Petriș din aceeași județ, unu lupă turbă a mușcată aproape 130 de vite. S'a luată îndată măsură pentru esterminarea vilor turbate.

—0—

In districtul Varșovie se voru face în anul acesta sub conducerea generalului Gurco manevre mari între două corpuri de armată, dintre care unul va număra 39 batalioane, 50 escadrone și 72 tunuri, ér celelalte 48

batalioane, 40 escadrone și 90 tunuri. Afară de acestea voru manevra și trupele din taberele dela Riga și Dünaburg, în apropiere de acesta, districtul Vilnei.

DIUA de 10 MAIU.

Cu ocazia aniversării a 10 Maiu în București, despre care am datu amănunte, consiliul de ministri felicitând pe Regele și Regina, d. Sturza ministrul instrucțiunii a rostit următoarele cuvinte:

„Sire! Când ați pusă piciorul pe pământul nostru, ați venit cu o mare incredere în virtutea poporului românesc și cu voiața tare de a lucra la înălțarea și gloria lui. În vecițera nu va uita acest fapt. Diua de 10 Maiu îl va trimite din generația în generație și în acăstă zi veți primi, Sire, totdeauna binecuvântările ţrei întregi, precum și încredințările devotamentului ei celui mai nemărginit.”

„Să trăiti, Sire, ca să ne duci mai departe pe aceeași cale a virtutii și a bărbătiei! Să trăiește M. S. Regina! Să trăiește AA. LL. Principii Ferdinand și Carol!“

După sfintirea nouui palat M. S. Regele rosti înaintea numerosei asistențe, cu voce răsunătoare, următoarea cuvântare:

„Salutăm cu o viuă mulțumire pe acăstă înaltă adunare, pe fruntași și delegații ţrei în noua Nostă casă, ridicată de națiune în onorul Nostru, sfintită de biserică spre a-i atrage binecuvântarea Cerului și închinată de Noi spre a adăposti simțimintele nobile și cungătările patriotice, de cari M-amu înșuflățit în totuști timpuș Domniei Mele.“

„De 19 ani, gândul meu a avut numai o țintă, inima mea numai o dorință: fericirea scumpului meu popor. Frumosă înțelegere, care a dominat totdeauna între ţeră și mine, ne-a dată impreună puterea de a învinge toate greutățile și a înălțatura toate primejdile, de a conduce voinica noastră armată la biruință, întărindu și asigurându-ne atențarea României și ridicarea sa la regeat. Serbăm dar astăzi cu mandria și recunoștință aniversară de 10 Maiu și privim viitorul cu încredere, fiindcă Statul nostru e stabilit pe o temeliă solidă, și tăria mea este răzimată pe dragostea poporului și viația armatei.“

„Nu putem mulțumi mai bine pe toți cari s-au strins astăzi împrejurul Nostru, spre a ne aduce urăriile lor căldurose, decât prin strigarea, ce anteniu trebuie să răsune în acest nou palat: Să trăiește scumpa noastră România!“

A face o descriere nouui palat regal în fugă condeiul, este peste puțină; pentru acăstă ar trebui unuimăt mai îndelupat. De o cam dată vom spune că atât sala tronului cătu și celelalte apartamente precum și intrarea suntă decorate și mobilate cu multă artă, cu unuimăt ales și forte luxos. În vestibul său au admirat grupa de marmoră, lucrătă de sculptorul Storck, și care reprezentă pe suverana României mama rănișilor, în costum de soră de caritate dându să bea unui soldat rănit.“

FOILETONU.

Populația română și recensământul populației dela începutul anului 1881.
(Urmare și fine).

IV.

Să trecem acum la cestiunea populației comunelor urbane.

Elementul maghiar la noi se rađimă forte tare pre comunele urbane său pre orașe ca pre unele puncte de atracție și centre de amalgamare, cari au să dominească și să se impună la ținuturi întregi. Că acăstă nu i glumă, și că cu aceste centre avem să ducem o luptă grea, este evident și de acolo, pentru că d. e. păna când dintre Români în general abia 5·90% = 137,252 vorbesc și unguresc, până atunci dintre cei dela orașe 27·5% = 31,365 vorbesc limba maghiară!

După datele din 1881 se află în Ungaria și Transilvania 143 de comune urbane cu 2.143.036 locuitori, între cari se dize, că Maghiarii ar fi reprezentanți în locul celu dintenii cu 1.381,507 = 64·46% ! pre când Români, cu 80,317 = 3·75% populație urbană abia ocupă locul alii cincelea. Dar fiindcă Românul, din mijlocul Transilvaniei său din Banat, de dragul celor din oficiu statistic, nu poate alerga, ca să impopuleze d. e. orașele din comitatul Vesprem, Lipto, său Arva, trebuie să facem altcum calculul.

Pre teritoriul celor 26 comitate, locuite de Români putem dize în măsură preponderantă, se află numai 48 de orașe cu circa 507,000 locuitori, dintre cari Romanii facându cam 80,000 = 16% ! ni se prezintă în modu cu multu mai favorabil.

Să vedem dar acele orașe, în cari Romanii dau unuimăt orecare de populație mai însemnată.

Correspondență din Bucovina.

Cernăuți, 23 Maiu 1885.

Domnule Redactor! Murindu archipresviterul stauroforul alii catedralei de aci, iubirea de argintă a gideștilor multe înime rivnitore la postul vacant. Fiecare competentă și-a diresu petiționea, enumărându meritele într-unuimăt stil demostenic, încât te-ai crede a fi... unde? în Berlin, căci căte au avut nefericirea de a fi văduve și de mine erau alcătuite în limba germană, eră respectivii petiționari suntă niște pretenți Români. Ei făcură acăstă gândindu că biata limbă română e aptă numai pentru expresiunile vulgare ale mojicului plouat, eră nici decum capabilă de a enumera meritele dobândite pentru ortodoxism și națiune.

Halală de tine națiune română din Bucovina! căci se luptă pentru binele tău și tu nu voiesc să le recunoști meritele. Nu-i ignora, căci ei se potă răsbuna, precum au făcută niște aristocrați români cu protopopul din Broscăuți. Tarnaschi protopopul Strojineștilor, vădându adeacă starea miseră în care căduse poporul român dându-se beție, a căutat sătatea mijloacele ca poporul din tracțiul său să-și ia rămasă bună dela jupânuș Ițic și de la moșu rachiul. Aristocrații dimprejură, vădându că vînilele au să sărăcescă, facă jalbă (reclamă) la Consistoriu asupra protopopului, că din cauza lui poporul să a lasat de beție. Ecă o faptă »adevărată română«, care caracterizează pe deplină purtarea aristocrației noastre față cu poporul român. Astfel ni-i de neîntesu și faptul cum putură ei să pledeze în Cameră în favoarea velnișelor din Bucovina.

Protopopul respectivă capătă peste nasu din partea consistoriului în locu să-lăudă. În Galitia preoții ruteni uniți făcău că țărani să jure pe s-ta cruce că n'or mai bea, eră consistoriul loru să-lăudă; la noi chiar consistoriul lucră într-acolo ca poporul să ajungă la sapă de lemn. Așa numai putem prinde de ce Consistorul dă dreptă numai preoților bătrâni, eră cooperatorii totdeauna n'au dreptă, pentru că căută ca poporul să se lase de beție.

Dér să mă întorc la cestiune.

Amu dăsă că petițiunile pentru postul vacantă în cursu din toate părțile. Acuma nu se scie ce-a face consistoriul, pre cine-lă va prefera — pote pre unuimăt rutenu, sciți că să se arate că nu-i naționalist. Opiniunea publică insă este, că celu mai potrivită pentru acestu postă ar fi protopresbiterul Ar. Berariu, secretarul st. Sinod, comisarul esaminatorul la facultatea teologică, redactorul șofiei bisericesci »Candela« etc., și ea se motivizează pe următoarele argumente: „Acestu bărbat, décă va locui în Cernăuți și nu ca de presentă la ţeră, și-ară da mai multă silință cu redacțiunea »Candelei« și ac face ca »Steluța«, făța poporală, care incetase de a apărea din cauza că preoțimea noastră nu crede 'n stele, ar reapărea, după cum s'a și exprimat, numai nu-i găsesce unuimăt redactorul său unuimăt comitetul redactorul după cum ilu sfatuise șocare. Mai are de gând să înființeze și unuimăt qiară politică română — lucruri cari sătate se potă realiza, numai décă-lă vom avea în Cernăuți.“

Spre mai mare pagubă însă, după informațiunile cele amu, pă. Ar. Berariu nici n'a competență. La ce atâtă modestie? — său ca să nu dică lumea că-i ginerele mi-

tropolitului? — fie oră nu fie, aci vorbescu meritele eră nu nepotismul. Astfel de ómeni ne trebuie să ceară clerul catedrală, căci numai dela unuimăt ca densusul naționalitatea română se aşteptă la ceva.

Dacă va ocupa pă. Ar. Berariu postul respectivă, credem că toți acei tineri cu mari speranțe pentru limbă și națiune îl vor căuta și astfel cu puteră unite vor proba Rutenilor că nu ei suntă elementul autotonu aci în ţară, după cum s'a exprimat și foia germană »Parlamentar«.

Vom vedea ce va face Consistoriul. Sci-va elu a aprețui meritele său se va purta eră dușmanesc cu Români, ca și alte dăți, precum să arătă și la ocuparea postului de predicator român dela catedrală? „Mulți erau chemați, der numai unuimăt alesu — care a probat prin predica, ținută la mormântul fostului archipresbiter staurofor și predicator catedrală pă. Gr. Hacman. Predica a fostă așa de românescă, încât, décă s'ar fi scăpată defunctul, ară fi plânsă de schimonosirea limbei române în acea predică. Mai dică apoi »Gazeta«, că în Bucovina nu suntă Români!“

„Îl scăti.“

STAREA SEMENATURILOR.

Deva, 23 Maiu n. 1885.

Economii noștri se vaetă, că semenaturile și cu deosebire porumbul (cucuruzul) nu-le răsare. Voiu da în acăstă privință unele deslușiri.

Mai toți economii ară de porumbu ca la ogoru, îl dă semenă dedesubt și deasupra, apoi îl grăpă și aşteptă să plouă. Dacă nu cade plăie, porumbul nu răsare, ci numai icel-coło. Ba unii economi s'au apucat să ară și semenea locul a două oră, der greșescu eu acăstă, căci băbele suntă toate în pământ, numai cătă nu au umedelă destulă ca să răsare. Acelora, cari nu au arătă afundă, le-a răsărită porumbul, și e de recomandat să nu se ară mai afundă de trei degete său chiar numai a sgări pământul, căci atunci după o singură plăie porumbul răsare.

Cu deosebire să se țină semă de felul pământului. La noi în Deva d. e. pământul este de două feluri negru și tare, și lăsănicu. Dacă ară afundă pământul celu negru și tare, numai după mai multe plăi răsări semințele, altcum nu.

Grănele nu suntă chiar frumos, ci mici și rare, secara e slabă, în multe locuri a perită; viile cam eu puțină rădă și înapoiate; pome se arată a fi, de asemenea suntă legume în grădină. Brumă a cădută numai în puține locuri, așa că dacă s'ar îndrepta timpul tot ar mai fi nădejde de puțină recoltă.

N. Oprea, econom.

Turburări în Paris.

Cu prilegiul serbarei comunii în Paris s'a întâmplat în strada Père Lachaise turburări și ciocniri săngeriose. Grupele comunardilor și anarchiștilor portau steguri roșii și negre, cu toate că se scia, că poliția nu va permite desvelirea lor. În 29 grupe veniră ei din

a) Români au o majoritate absolută între 70—50% în următoarele săse orașe:

1. Hațegu, 69·9% Român, între 1,808 locuitori.
2. Uniadóra, 68·6 , , , 2,303 ,
3. Ocna, 64·1 , , , 3,683 ,
4. Abrudu 60·7 , , , 2,869 ,
5. Sebeș-săs. 60·3 , , , 6,244 ,
6. Caranseb. 54·6 , , , 4,764 ,

b) Români suntă în majoritate relativă în următoarele trei orașe:

1. Deva, 46·8% Român, între 3,435 locuitori.
2. Orăștia, 43·6 , , , 5,451 ,
3. Alba-Iulia 43·6 , , , 7,338 ,

c) Români au o minoritate între 45—10% în următoarele 22 orașe:

1. Coșioena, 43·7% Român, între 3,150 locuitori,
2. Brețcu, 41·3 , , , 3,033 ,
3. Brașovu, 32·1 , , , 29,584 ,
4. Gherla, 32·1 , , , 5,317 ,
5. Mediașu, 30·3 , , , 6,489 ,
6. Baia de sus, 30·2 , , , 5·758 ,
7. Baia mare, 29·6 , , , 8,632 ,
8. Bistrița, 26·2 , , , 8,063 ,
9. Deșu, 25·4 , , , 6,191 ,
10. Sighișoara, 23·9 , , , 8,788 ,
11. Elisabetopol 21·0 , , , 2,500 ,
12. Aiudu, 20·3 , , , 5,362 ,
13. Turda, 19·6 , , , 9,434 ,
14. Aradu, 18·6 , , , 35,556 ,
15. Teca, 18·0 , , , 2,032 ,
16. Șimleu, 16·0 , , , 4,189 ,
17. Giula, 15·0 , , , 18,046 ,

18. Siciu, 14·8 , , , 2,759 ,
19. Sibiu, 14·4 , , , 19,446 ,
20. Clușiu, 13·2 , , , 29,923 ,
21. Regh. săs., 12·8 , , , 5,652 ,
22. Timișoara, 10·1 , , , 33,694 ,

Așa dar de aci este evidentă, că populația română urbană mai însemnată este grupată în cele 31 orașe susă specificate, în cari este reprezentată cu 70—10%. Dela 10% în josă se mai află încă Români în 27 orașe, dintre cari 10 orașe cadă afară de cele 26 comitate. Prin urmare dintre cele 143 orașe ale Ungariei și Transilvaniei, Români locuiesc numai în 58, pre cind în 85 orașe nu se află nici unuimăt Român, din cauza naturală, că aceste orașe suntă situate afară de linia de demarcație a teritoriului locuită de însemnatul conținut românesc.

Adevărată, că nici prin aceste combinații nu putem să ajungem la unuimăt rezultată pre deplină imbecilită, dar ceea ce este pentru noi și mai puțină imbecilită este împrejurarea, că și acelă mică element românesc, care se află în comunele cu caracter urban, până acum abia în partea cea mai mică și a-potrivită căstigă condiționile, pentru că se potă valoră ca unuimăt element de industrie bine deprinsu, ca unuimăt element de comerț, său ca unuimăt element de inteligență mai înaltă specială românescă, — pre cind partea cea mai mare, ca cind n'ar avea altă vocație, pare a continua mai multă viață dela sate. De aci se întâmplă apoi adeseori, ca acei puțini industriași, comercianți, bătălieni și chiar, cari și avemă prela unele orașe, din lipsa rađimului românesc de aceeași său celu puțin de asemenea condiție și ocupație, cu incetul încep-

19 părți spre strada numită, unde i-aștepta poliția, gendarmeria și cavaleria postată în fața cimitirului. Poliția întâmpină grupele cerându-stăgurile. Voindu-se le ia cu putere demonstranții lovesc cu pumnii și cu bastone. Folosindu-se de arme poliștii strători și rănescu mai mulți demonstranți și i facu să se retragă la o grămadă de petrii, pe cari începă a le arunca în poliști. Comisarul Carnat cade lovitură de morte. La comanda oficierului gendarmii năvălesc în fugă cu baioneta în pușcă. Mulți au fost răniți și călcați în picioare. Un lucrător strigă desvîlindu-și peptul către un polișt: »Insigel...!« În fine cu incetul demonstranților fură împrăștiați cu ajutorul cavaleriei, care i-goni dinaintea cimitirului. Au fost răniți 15 poliști, 15 soldați, 55 anarchiști și s-au arrestat 24 persoane, dintre cari cei mai mulți lucrători.

CELIBATUL IN FRANȚA.

Academia de științe politice și morale din Paris în sesiunea sa de la 2 Maiu a ocupat cu aceasta cestune:

Din secolul trecut, proporționea copiilor în Franția a crescut mult, aceea a căsătoriilor a crescut dela 190 la 224 pentru 1000 de locuitori. Proporționea fetelor și a vîdivelor întrece cu multă acea a flacăilor și a vîdivelor, lucru care se explică prin mortalitatea mai mică a femeilor în a doua jumătate a vieții. În vîrstă insă de procreație dela 18—25 de ani pentru bărbați, dela 15 la 45 pentru femei, proporțiunile să deosebesc forte puțin.

Studiindu-pe rîndu-împărtîrea neinsuraților pe districte, d. Lagneau constată, că necăsătoriți și mai ales căsătorii sunt mai numeroși în departamentele cu centruri mari, ca Sena, Bouche du Rhone, în șase care departamente maritime ale Britaniei etc. Necăsătoriți și căsătorii sunt puținu numeroși în departamentele agricole.

In Franția, unde la 100 de căsători adulți se numără 485 băieți de mai multă de 18 ani și 514 fete de mai mulți de 15 ani, băieții sunt forte numeroși în șase care departamente vecine cu hotarele Germaniei și Italiei, pe când fetele sunt mai cu semă numerose în departamentele din centru. In Paris, tinerele femei căsătorare sunt mai cu semă numerose în caetierele bogate. In alii 9-lea arondisment, prisosulă băieților asupra băieților este de 114 la 100 de căsători adulți. In alii 19-lea arondisment, prisosulă băieților asupra fetelor este de 374 la 1000 de locuitori. Căsătoriile se fac tardîu în Britania în Pyrenei, în Savoia. La Paris, proporțional cu numeroșii adulți, căsătoriile sunt puținu numeroșe: la 1000 de locuitori dela 18—66 de ani, anual la Paris se însoțește 59, în locu de 69 cum este mijlocia în Franția întrîgă. In cartierele bogate, omenei profesionișilor liberale se însoțește tardîu. Doctorul Lagneau se ocupă apoi de cauzele acestui întelungat căsătorie.

Religiunea este cauza căsătoriei a 129,369 persoane — clerul frances. Serviciul militar silește la căsătorie pe 385,000 tineri de 20—25 de ani. Emigrațiea astăzi de mare a omenei dela teră către orașe favorabile

riseră celibatul, pe do parte făcându-mai puținu necesară viața casnică, pe de altă determinându-un mare prisoș de fete rămase la teră, unde găsesc cu greu să se mărite. Preferința dată de către sefi de administrație, de către stăpânii de fabrici și de case celor nefinsurati favorizează erășii celibatul. Inscriptiunea maritimă și călătoriile întelungate interdică erășii forte multă căsătorie, mai ales în Britania. Emigrațiea înăpărată, despărțindu-pe cele două secuiri din aceeași localitate interdice erășii căsătoriile, mai ales în Pyrenei. Luugile învățătură, numerosele esamene, stagiuile întelungate, opresc formarea unei poziții sociale și deci favorizează necăsătorirea.

Multele formalități, deosebitele termene cerute pentru căsătorie, cheltuielile nunții parcă prelungesc celibatul lucrătorilor din orașe și mai ales alăturiștilor.

D I V E R S E.

O crimă în București. — Cetimă în »Națiunea«: Casile cu Nr. 16 din strada Sôrelui au fost, în Dumineca Rusaliilor, teatrul unei crimi, care a aruncat spaimă în București. Înăua, între 4 și 5 ore p. m. într-o cameră din fața strădei, o femeie, d-na Maria Popovici, fosta d-na Andreescu, a fost ucisă, în imprejurările cele mai ingrozitoare, fără ca nică un agent polițiesc să fi vîndut întrându-să eșindă pe cineva din casă. După informațiunile ce am putut culege din sorginte autorizate, écă imprejurările în care crima s-a comis: d-na Maria Popovici de 24 de ani, divorțată de vrăo trei ani de d. Andreescu, directorul scării primare de băieți din Popa-Tatu, locuia în strada sôrelui Nr. 16, la unchiul său d. N. Miulescu, tipograful. În ajunul crimei, d-na Popovici ridicase dela casa de depuneri 18 scrisuri fizice rurale de căte 1,000 lei, cari erau să constituie dotă la căsătoria, ce proiectase a o face cu d. Anghel Dumitrescu, institutorul dela scăla, alături directorul era fostul bărbat alături Popovici. În aceeași zi, luate și d. Miulescu 12,000 lei în bilete de bancă dela Primăria Capitalei pentru o casă ce i se expropia. Amândouă aceste sume erau închise într-o casă de feru, aşezată în camera din fața strădei. Cheia casei de feru fusese ascunsă într-unu sertar cunoscut numai de d. Miulescu și de d-na Popovici. Dumineca, în îna crimi, dela 12 ore, d. Miulescu ese impreună cu soția sa la plimbare; d-na Popovici rămâne singură acasă. În curte nu se aflau de cătu nisice băieți de tipografie, deoarece singura servitoră, pe care o avușeră, fugise din ajun, fără chiar să-și liuă lea. Pela 3 și jum. băieții din tipografie plecă și ei la plimbare, așa că în casă nu mai rămâne decât d-na Popovici. Când d. și d-na Miulescu se întorcă acasă, dela 5 ore, unu spectacol îngrozitor li se înfășeză: învărul din afară alături ușei dela salonu și plinu de sânge, purtându-impreună de degete. În salonu, d-na Maria Popovici scăldată în sânge și întinsă fără suflare pe parchet. Jură imprejur, lacu de sânge, pe mobile, stropituri de sânge, pe patu, o sabie a d-lui Miulescu, scosă din teca și aşedată crucișu, lângă ea un revolver totu alături d-lui Miulescu. Casa de banii e deschisă, din ea lipsescu cele 18 bonuri ale victimei și cele 12 bilete de bancă de căte 1,000 lei ale d-lui Miulescu, precum și mai multe giuvaericale. Dându-se imediat alarma, d. procurorul Fundățeanu vine la fața locului. Poziția cadavrului se constată a fi următoarea: victimă e îmbrăcată în rochie negră; picioarele ei sunt la distanță de aproape unu metru dela ușă, corpul e aşedat și pieziș spre stânga cum intră în casă. Urme de sânge arată că la începutu, corpul a fostu aşedat mai puținu pieziș. Două pete mari de sânge sunt lângă cadavru.

Indată după aceasta constatare, victimă a fostu transportată în sala mortuară dela spitalul Colțea, unde repozitorul nostru s-a dus de a vîndut-o. Iacă rănilor ce se constată: în regiunea temporo-frontală stîngă o infundatură a óselor în mărimea unei monede de 5 banii; la gâtul, o rană triunghiulară în dreptul carotidei stângi, care este deschisă; la arcada sprâncenei drepte o echimosă intinsă; pe pieptu și pe spate mai multe lesiuni ușore. Pe sinu, în dreptă se observă o impresiune care pare a fi unu tocă de ghiață; pe antebrațul stâng, pe față internă, impresiunea a patru degete, care nu pară a fi fostu de muncitoru cu mâinile. Figura exprimă o mare amărăciune. Cercetările pentru descoperirea criminalului său criminalilor s-au început imediat. Unu soldat a venit să spună procurorului, că pela 4 și jum. trecându-pe strada Numa-Pompiliu, a vîndut la o fereastră a dependințelor, acum aproape derimate, pe unu omu bărbosu, care părea a sta la pândă; în același timpă doi însă îmbrăcați în negru eșau din casă. Nu i-a vîndut încotro au apucat. Unu d. C..... declară că a vîndut în strada Sôrelui, în dreptul casei cu Nr. 16, pe unu individu îmbrăcatu în negru și cu pălării înaltă alergându-spăriat, și după ce a incercat să ia birja în care tocmai era să se suie, suindu-se într-o altă birjă condusă de unu muscular, pe care a găsit-o în apropiere. Până acumă, au fostu arestați: servitora d-lui Miulescu, care fugise în ajunul crimei: d. Andreescu, fostul bărbat alături victimei; d. Anghel Dumitrescu, institutorul dela Popa-Tatu, fidanțatul victimei, și în fine unu zidarul Iosef Szabo, care lucrașe câteva dile la case. Acestă din urmă s-a constatat că nu dormise 4 nopți acasă și că în îna crimi băuse dela 9 dimineață până la 4 seră într-o cărciumă. Acasă la elu s-a găsit unu cuțit-cuștură ruginită, care înse nu părtă nică o urmă de sânge. Cercetările urmăză. Aflăm că a fostu arestată și d. N. Miulescu, tipograful, unchiul d-nei Maria Popovici, victimă asasinatului din strada Sôrelui. În momentul din urmă aflatu numerale catorva din bonurile furate cu ocazia crimei din strada Sôrelui Nr. 16. Iată-le: 17,496, 19,266, 19,431, 19,432, 10,433, 11,894, 16,958 și 16,959.

O greșală fatală. — O mare nenorocire a causat unu farmacistu în orașul Parma din Italia. Intră unu omu în farmaciă ca să cumpere chinină și farmacistul din greșală îi dădu morfiu. Această greșală a trebuit să o plătescă cu viața fata unui advocat. Fata care pătrimea de friguri, luă morfiul în locu de chinină. Efectul otrăvei a fostu înfricoșat. Bolnavă, după ce a luat morfiul a început să strige în gura mare. Ișii perdiu înădă simțurile și după o scurtă dér grea suferință ișii dădu sufletul.

Petiție pentru înmormântarea prin ardere. — Reuniunea pentru arderea cadavrelor, care ișii are reședință în Berlin, a înaintat o petiție la parlamentul imperial, ca să se reguleze arderea cadavrelor și se facă o lege. Scrutările cele nouă ale autorității însemnate germane și străine au arătat pe terenul higienii (sănătății), că arderea cadavrelor acelor, care au murit de bôle contagiose, este mijlocul celu mai sigur de a impiedica lătirea bôlei contagiose și că zace în interesul îngrijirei de sănătatea omenei de a lucră cu totă energia, ca să se introducă cătu mai curându-arderea cadavrelor. Si aceasta ideea salutară va mai avea multă de a se luptă cu prejudecătele cele vechi ale omenei. In urmă totușii se va lăti în tōte țările europene.

Editorul: Iacobu Mureșianu.
Redactorul responsabil: Dr. Aurel Mureșianu

a se perde pentru noi și pentru națiune în marele oceanu și elementul de altă limbă. Causa zace firesc acolo, că la noi procesul pentru a ne formă o clasă de industrie și comerț românescă, în proporție cu tendința altora, nu este încă destul de repede; prin urmare, forte cu greu vomu puté cuceri centrele, în cari astăzi domnescu alte limbi, deci tendința noastră pentru înființarea unei clase mijlocie, trebuie să fiă îndreptată mai multă într'acolo, ca să ne creămă alte centre, centre noi, pentru cari ne potu servi de basă unele dintre comunele românesc rurali cu populație mai numerosă, prelăngă ceea ce apoi avem să începem să a împopulă totu mai tare cu industrie și comerț românesc și centrele urbane, unde elementul românesc este în preponderanță numerică. Numai pre acăstă cale, ne vomu putea forma o industrie și comerț naționalu mai puternicu, pre care cale avem să procedem cu atâta mai vîrtoșu, cu cătu viață economică, desvoltându-se mai departe, în viitoru nu va fi îndestulită cu centrele industriale-comerciale de astăzi, ci la totă înțemplarea va mai avea lipsă încă și de altele.

In urmă să vedem întrăga estensiune geografică a teritorului locuitu de Român, să vedem, care ar fi numărul totalu alături Românilor.

V.

După cele premerse este de interesu pentru noi să scimă, cătu estensiune are complexul geografic din orientul Europei locuitu în preponderanță de Român; să scimă, care este majoritatea Românilor de pe acestu teritoru, și că la ce cifră s'ar urca numărul totalu alături Românilor de astăzi din Europa?

Tōte aceste întrebări au fostu puse mai de multă

și mai de multe ori, dar din lipsa datelor complete și astăzi încă este greu a da unu răspuns destul de exact. Se pare, că providența nu s'a îndestulită cu acea grea cercare, la care suntemu espuși de atâția seculi, ca unu poporă atâtă de însemnatu la număr, cum suntemu noi Români, să fimu împărțiti în atâțea părți, — ci la acăstă a mai adausă și aceea, că până astăzi încă nu ne-e datu a scăi cu totă positivitatea, că cătu suntemu? Sperăm însă, că precum trecutul celu mai deaprope a luminat multe pagini întunecose d'ale istoriei trecutului nostru mai deparță și visorosu: așa și viitorul celu mai deaprope ne va aduce lumina și în acăstă cestune.

După datele mai nouă, cari ne stau la dispoziție, putem să facem ușor următorul calculu:

a) în România de astăzi — fără Dobrogea — adică în Tera românescă și Moldova, pre unu teritoriu de 131,402 Km. □, între 5.376,000 locuitori, sunt 4.612,000=87.7% Români după datele din 1878;

b) în cele 26 comitate din Transilvania, Banat și Tera ungurescă pre unu teritoriu de circa 127,000 Km. □, între 5.238,878 locuitori, sunt 2.398,138=45.78% Români după datele din 1881;

c) în Bucovina pe unu teritoriu de 10,451 Km. □, între 571,671 locuitori sunt circa 190,000=33.24% Români;

d) în Basarabia, care astăzi întrăga se află încorporată în marele imperiu rusesc, pre unu teritoriu de circa 42,480 Km. □, între 1.226,000 locuitori, sunt 878,850=71.68% Români.

Acum, decă sumămu tōte aceste ținuturi, capătăm unu complex geografic de circa 311,333 Km. □, eu

o populație de cam 12.412,549, între cari celu puținu 8.078,988=65.09% suntu Români. Populație relativă a acestui teritoriu ar fi de 39.86 la 1 Km. □.

Acestă complexă geografică, etnografică și demografică, déca și în înțelesu politică ar formă unu ce înțreg și compactă, atunci ca atare, între statele europene conform teritorului său, care face 3.206% din teritoriul întregi Europei de 9.710,340 Km. □, după Rusia, Germania, Franția, Spania, Svedia, Norvegia și Anglia (5.427—0.315 milioane Km. □) ar urma în locul alii 8-lea; ér conformă populației sale generală, după Rusia, Germania, Franția, Anglia, Italia, Austria și Spania (82.78—16.77 milioane locuitori, asemenea ar ocupa totu locul alii 8-lea. Numai după populație relativă, ar sta ceva mai departe de statele apusene.

Afară de acestu teritoriu se mai află încă Români în Austro-Ungaria, după conscrierea din 1881, 22,691 în Serbia 130,000=1.3%, în Dobrogea, Bulgaria, Macedonia, Epir și Tessalia la olaltă preste 1.000,000, ceea ce, déca vomu adauge la suma de susu, și apoi déca vomu luă numărul Românilor din regatul ungaru cu o cifră mai înaltă, mai multă probabilă, cum s'a arătat mai susu, socotindu ai și numărul acelor Români, cari să mai află și prin alte ținuturi ale Europei, — fără cea mai mică îndoială, putemu știe, că numărul tuturor Românilor ne dă cifra rotundă de 10.000 000, care de și în comparație cu întrăga populație de 315.929,000 a Europei de astăzi face numai 3.165%, în sine totușii este unu număr destul de însemnatu, déca îlu vomu considera după adevărată sa valoare.

Aeli(us).

Cursul la bursa de Viena

din 27 Maiu st. n. 1885.

Rentă de aur 4%	97.80	Bonuri croato-slavone	102.—
Rentă de hârtă 5%	92.65	Despăgubire p. dijma de vinu ung.	96.75
Imprumutul căilor ferate ungare	146.60	Imprumutul cu premiu ung.	116.—
Amortisarea datoriei căi lor ferate de ostă ung. (1-ma emisiune)	97.30	Losurile pentru regularea Tisei și Segedinului	118.60
Amortisarea datoriei căi lor ferate de ostă ung. (2-a emisiune)	122.50	Renta de hârtă austriacă	82.45
Amortisarea datoriei căi lor ferate de ostă ung. (3-a emisiune)	107.50	Renta de arg. austr.	82.85
Bonuri rurale ungare	103.25	Renta de ură austr.	107.90
Bonuri cu cl. de sortare 103.—		Losurile din 1860	139
Bonuri rurale Banat-Ti- muș	102.—	Acțiunile băncii austro- ungare	861.—
Bonuri cu cl. de sortare 101.50		Act. băncii de credită ung.	285.75
Bonuri rurale transilvane 101.25		Act. băncii de credită austr.	285.60

Diplomă de argintă dela espoziunea economică din 1884 a comitatului
Toronto.

Medalia de argintă dela espoziunea intern. pharmac. Viena 1883.

Medalia de bronz dela espoziunea din Triestă 1882.

Diploma de recunoștere dela espoziunea din Graz 1880.

ISVORUL



dela MOHA

Conține cea mai însemnată cantitate de acidă carbolică dintre toate
Apele minerale ale Ungariei

fie escelente servicii la bôle catarrhalice ale organelor de mistuire și
ale udului. In genere acăstă apă merită a se lua cu deosebire în considerație la toate acele bôle, la care trebuie să ajute organele și a promova
funcționarea sistemului nervos.

Cu vinu beută se bucură acăsta de o popularitate mare.

Depozitul principal L. EDESKUTY Liferantă ală Curtii
singură numai la: reg. ung. în Budapesta.

Asemenea se află la toate farmaciile, băcanii, hoteluri și restaurații.

S'au expediatu în anul 1884

1,500000 butelii

6-12

(Nr. 22)

Bursa de București.

Cota oficială dela 14 Maiu st. v. 1885.

	Cump.	vând.
Renta română (5%).	—	89 ¹ / ₂
Renta rom. amort. (5%).	—	92 ¹ / ₄
convert. (6%).	—	—
Impr. oraș. Buc. (20 fr.)	—	31
Credit fonic. rural (7%).	—	102 ³ / ₄
" " (5%).	—	85 ¹ / ₂
" urban (7%).	—	98 ³ / ₄
" " (6%).	—	—
" " (5%).	—	83 ¹ / ₂
Banca națională a României	—	—
Ac. de asig. Dacia-Rom.	275 ¹ / ₂	—
" " Națională	225	—
Aură	11.30%	—
Bancnote austriace contra aură	—	—

Cursulu pieței Brașovă

din 28 Maiu st. v. 1885.

Bancnote românești	Cump.	8.90	Vend.	8.92
Argint românesc	—	8.80	—	8.85
Napoleon-d'or	—	9.87	—	9.88
Lire turcescă	—	11.10	—	11.15
Imperial	—	10.10	—	10.12
Galbenă	—	5.80	—	5.84
Scrisurile fonc. Albina	—	100.50	—	101.—
Ruble Russescă	—	124.—	—	125.—
Discontulă	—	7—10 % pe an.	—	—

Numere singurative din „Gazeta Transilvaniei“ se potu cumpăra în tuturăria lui I. Gross.

Anunțăm acelora onorați cetitori, cari voru binevoi a se abona la foia noastră de aici încolo, că avemă încă în rezervă numeri dela începutul anului 1885 prin urmare potu să aibă colecțiunea completă.

Administratiunea Gaz. Trans.

1—4

Băile (Scaldele)

dela

Sân-Georgiul Năsăudului (Naszod-Szt.-György).

Apă minerală muriatică de natronă în comitatul Bistrița-Năsăud (în Transilvania), se ține de cele mai esculente silicate de natronă, (conține 24.45 de părți natronă acidă carbonică în 10.000 de părți), între astfel chiar renumitele băi de Faschingen; conținându și iodă, este de preferată apei Vichy-Grande-Grille, este probată ca leacă contra frigurilor învechite, a iutărirei de ficat și de splină, a mistuirii incomplete, contra hoemoroidelor, a anomalilor de menstruație, blenorhoe (scurgere) uterinală, contra bronchitei cronice, a petrei în besică și în rinichi, a scrofulelor, a slăbiciunii de nervi, contra hondriei și histeriei.

Posede băi calde de putină și băi reci, trei restaurații etc.

Sesonul se începe la 15 iunie!

Informatiuni și prospete efectuează

Administrația Băilor.

Mersul trenurilor

pe linia Predealu-Budapesta și pe linia Teiușu-Aradu-Budapesta a călei ferate orientale de stată reg. ung.

Predealu-Budapesta

	Trenu accelerat	Trenu de persoane	Trenu omnibus	Trenu de persoane
București	7.15	—	—	—
Predealu	1.09	—	—	9.50
Timișu	1.33	—	—	10.15
Brașov	2.06	—	—	10.50
Feldioara	2.44	7.09	6.28	—
Apatia	3.03	7.41	7.07	—
Agostonfalva	3.18	8.09	7.42	—
Homorodă	3.51	8.53	8.51	—
Hașfaleu	4.51	10.18	10.52	—
Sighișoara	5.11	10.55	11.56	—
Elisabetopole	5.39	11.36	12.43	—
Mediașu	6.00	12.11	1.23	—
Copsa mică	6.29	12.35	2.07	—
Micăsasa	—	12.54	2.27	—
Blașiu	7.02	1.29	3.06	—
Crăciunelă	—	1.45	3.22	—
Teiușu	7.38	2.26	4.15	—
Aiud	7.55	2.48	4.44	—
Vînțul de sus	—	3.12	5.10	—
Uióra	—	3.19	5.19	—
Cneerdeia	8.24	3.36	5.47	—
Ghîrîșu	8.48	4.10	6.38	—
Apa hida	—	5.39	8.51	—
Clușin	10.08	5.59	9.18	—
	10.18	6.28	8.00	—
Nedea	—	6.54	8.34	—
Ghîrbeu	—	7.10	8.59	—
Aghirîșu	—	7.25	9.35	—
Stana	—	7.49	10.16	—
Huedin	11.33	8.11	11.04	—
Ciucia	12.06	8.52	12.17	—
Bucia	—	9.11	12.47	—
Bratca	—	9.29	1.21	—
Rév	12.25	9.52	2.05	—
Mező-Telegd	1.11	10.27	3.08	—
Fugyi-Vásárhely	—	10.46	3.39	—
Váradi-Velinje	—	10.56	3.55	—
Oradia-mare	1.49	11.04	4.06	—
P. Ladány	1.54	11.14	7.30	—
Szolnok	3.14	1.47	11.05	—
Buda-pesta	7.30	7.44	6.40	—
Viena	2.00	6.20	2.00	—

Budapesta—Predealu

	Trenu de persoane	Trenu omnibus	Trenu accelerat	Trenu omnibus
Viena	8.25	8.35	3.30	8.00
Budapesta	8.00	6.55	9.45	2.47
Szolnok	11.24	10.55	12.18	6.36
P. Ladány	2.01	2.04	1.59	10.09
Oradea mare	4.11	5.13	3.20	—
Vărăd-Velence	4.29	9.45	—	—
Fugyi-Vásárhely	4.40	9.59	—	—
Mező-Telegd	5.02	10.28	3.56	—
Rév	5.46	11.41	4.31	—
Bratca	6.09	12.15	—	—
Bucia	6.28	12.48	—	—
Ciucia	6.52			